

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ПОЛІТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою Інституту соціальної
та політичної психології
від «31» березня 2025 року,
протокол № 04/25

Директор
Микола СЛЮСАРЄВСЬКИЙ

ПОЛОЖЕННЯ

**про забезпечення студентоцентрованого (аспірантоцентрованого)
підходу в системі внутрішнього забезпечення якості освіти в
Інституті соціальної та політичної психології НАПН України**

1. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає принципи, механізми та інструменти реалізації студентоцентрованого (аспірантоцентрованого) підходу в системі внутрішнього забезпечення якості освіти в Інституті соціальної та політичної психології НАПН України (далі — Інститут).

1.2. Положення регламентує організацію освітнього процесу на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти та спрямоване на створення умов для реалізації індивідуальної освітньо-наукової траєкторії здобувачів ступеня доктора філософії.

1.3. Положення розроблено відповідно до:

- Закону України «Про освіту»;
- Закону України «Про вищу освіту»;
- Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG), зокрема принципу Student-centred learning, teaching and assessment;
- нормативних актів Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

1.4. Студентоцентрований підхід є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освіти Інституту та реалізується через взаємопов'язану систему внутрішніх нормативних документів, до якої належать, зокрема:

- Статут Інституту;
- Стратегія розвитку Інституту;
- Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти;
- Положення про організацію освітнього процесу;
- Положення про академічну доброчесність;
- Положення про академічну мобільність;
- Положення про визнання результатів неформальної та інформальної освіти;
- Положення про врегулювання конфліктних ситуацій;
- Положення про Апеляційну комісію;
- Положення про Етичну комісію;
- інші нормативні документи Інституту, що регулюють реалізацію освітньо-наукових програм.

1.5. Студентоцентрований підхід у підготовці докторів філософії передбачає організацію освітнього процесу, за якої здобувач освіти виступає активним учасником освітньо-наукової діяльності, має можливість формувати індивідуальну освітньо-наукову траєкторію та брати участь у вдосконаленні освітньо-наукових програм.

1.6. Реалізація студентоцентрованого підходу спрямована на:

- розвиток дослідницьких компетентностей здобувачів освіти;
- забезпечення академічної свободи та академічної доброчесності;
- інтеграцію освітньої та наукової діяльності;
- формування сприятливого науково-освітнього середовища.

2. Основні терміни

У цьому Положенні терміни вживаються у таких значеннях.

Студентоцентроване навчання – підхід до організації освітнього процесу, за якого здобувач освіти є активним суб'єктом навчання та наукової діяльності.

Здобувач ступеня доктора філософії – особа, зарахована до аспірантури Інституту для здобуття ступеня доктора філософії.

Індивідуальна освітньо-наукова траєкторія – персоналізований шлях підготовки здобувача, що передбачає формування індивідуального плану навчання та наукової роботи.

Індивідуальний план аспіранта – документ, що визначає освітню та наукову складову підготовки здобувача ступеня доктора філософії.

Науковий керівник – науково-педагогічний або науковий працівник Інституту, який здійснює наукове керівництво підготовкою здобувача ступеня доктора філософії.

3. Принципи студентоцентрованого підходу

Реалізація студентоцентрованого підходу в Інституті ґрунтується на таких принципах:

- академічна свобода учасників освітнього процесу;
- академічна добросовісність;
- партнерська взаємодія між здобувачем освіти та науковим керівником;
- індивідуалізація освітньо-наукової траєкторії;
- відкритість і прозорість освітнього процесу;
- недискримінація та рівність можливостей;
- інтеграція освіти і науки.

4. Реалізація студентоцентрованого підходу

Студентоцентрований підхід у підготовці здобувачів ступеня доктора філософії реалізується через:

- формування індивідуального плану аспіранта;
- можливість вибору навчальних дисциплін відповідно до освітньо-наукової програми;
- участь здобувачів освіти у формуванні та перегляді освітньо-наукових програм;
- участь аспірантів у наукових семінарах, конференціях та дослідницьких проєктах;
- доступ до наукових інформаційних ресурсів та дослідницької інфраструктури;
- можливість академічної мобільності;
- підтримку публікаційної активності здобувачів освіти.

5. Оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно до освітньо-наукових програм та включає:

- поточний контроль результатів навчання;
- підсумковий контроль;
- оцінювання виконання індивідуального плану аспіранта;
- щорічну атестацію здобувачів освіти;
- підсумкову атестацію здобувачів ступеня доктора філософії.

Оцінювання спрямоване на визначення рівня досягнення результатів навчання, забезпечення зворотного зв'язку та вдосконалення освітнього процесу.

6. Роль наукового керівника

6.1. Науковий керівник відіграє ключову роль у реалізації студентоцентрованого підходу та забезпечує:

- наукове консультування здобувача освіти;
- допомогу у формуванні індивідуальної освітньо-наукової траєкторії;
- сприяння інтеграції здобувача у наукову спільноту;
- моніторинг виконання індивідуального плану аспіранта.

6.2. У разі виникнення об'єктивних обставин або конфліктних ситуацій здобувач освіти має право ініціювати зміну наукового керівника у порядку, визначеному внутрішніми нормативними документами Інституту.

7. Участь здобувачів освіти у забезпеченні якості освіти

Здобувачі освіти беруть участь у системі внутрішнього забезпечення якості освіти через:

- участь у опитуваннях щодо якості освітнього процесу;
- участь у робочих групах з розроблення та перегляду освітньо-наукових програм;
- участь у діяльності органів управління Інституту;
- подання пропозицій щодо вдосконалення освітніх програм та освітнього середовища.

8. Права здобувачів освіти

Здобувачі ступеня доктора філософії мають право:

- формувати індивідуальну освітньо-наукову траєкторію;
- обирати навчальні дисципліни відповідно до освітньо-наукової програми;
- отримувати наукове консультування від наукового керівника;
- брати участь у формуванні та перегляді освітньо-наукових програм;
- подавати апеляції щодо результатів оцінювання;
- звертатися до відповідних органів Інституту для вирішення конфліктних ситуацій;
- брати участь у наукових заходах та дослідницьких проектах.

9. Моніторинг реалізації студентоцентрованого підходу

Моніторинг реалізації студентоцентрованого підходу здійснюється у межах системи внутрішнього забезпечення якості освіти Інституту через:

- регулярні опитування здобувачів освіти;
- аналіз результатів навчання та наукової діяльності здобувачів;
- перегляд освітньо-наукових програм;
- обговорення результатів моніторингу на засіданнях Вченої ради Інституту.

10. Прикінцеві положення

10.1. Це Положення затверджується рішенням Вченої ради Інституту та вводить в дію наказом директора Інституту.

10.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться у порядку, встановленому для його затвердження.